

PEREA, Maria Pilar (1999): *Compleció i ordenació de “La flexió verbal en els dialectes catalans” d’A. M. Alcover i F. de B. Moll*. Barcelona: Institut d’Estudis Catalans. 2 vol. (I: cix, 1373 p.; II: 1374-2437 p.) (Biblioteca de Dialectologia i Sociolingüística, VI).

1. *Antecedents*. S’ha escolat un segle d’ençà que Antoni M. Alcover en la diada del B. Ramon Llull estampava el seu fecund i engrescador manifest-invítació per la llengua. Era el 3 de juliol de 1901 i acabava de redactar la *Lletra de Convit*. Entre altres coses hi deia, amb aquella expressió seva tan peculiar:

«La secció del llenguatge vivent es importantíssima, capital. [...]

Sí; ben estudiat el llenguatge vivent a Catalunya, a-n el Rosselló, a Mallorca, a Valencia, ben cercats tots els recons de l’antiga nacionalitat catalana, encara resulta l’idioma riquíssim y no impossible de restablir son primitiu imperi, pompa y esplendor. La qüestió es cercar, rastretjar, enforinyar per tot, no deixar cap reconet, aficar el nas per on se vulla, a fi de replegar, de remassar tot lo que hi haja, y llavòr fer la triadella.» (Alcover, 1902: 22-23)

En anys successius aquest seu afany investigador de la realitat lingüística dels parlars catalans fou en bona mesura canalitzat per Bernhard Schädel. Aquell jove filòleg de la Universitat de Halle an der Saale havia d’esdevenir el seu gran mentor en qüestions filològiques i de política cultural, com ha posat de manifest la seva extensa correspondència durant el primer quart del s. xx. En aquest sentit el catalanòfil alemany escrivia a Mn. Alcover en el període previ a l’excursió dialectològica que havien de fer junts pel Pirineu català el 1906 i també l’any abans del Primer Congrés Internacional de la Llengua Catalana, concretament el 14 de juny de 1905:

«[...] serviria per orientar-nos i seria la base dels nostres estudis lingüístics futurs. Ens repartiríem la feina. [...] Vós podríeu treballar en el camp de la flexió, especialment el del verb, i en el mateix viatge recollir el material necessari, transcriure’l fonèticament i fer-ne una bona publicació.» (Julià i Muné, 2000: 71)

Més endavant, l’11 d’octubre següent, insistiria en el tema:

«[...] Aquest hivern prepararé bé tot el que calgui per a l’estudi fonètic i morfològic, per tal que la primavera vinent estiguem en condicions d’esbrinar, en un punt determinat en qüestió de 6 a 8 hores, tot allò que prèviament volíem saber. Jo em faré càrrec especialment de la part *fonètica* i de la replega de *textos dialectals*; per a vós crec molt apropiat la *flexió verbal*; [...]

Em plau que pugui parlar personalment amb vós a la primavera sobre una colla de qüestions de caire metodològic. El treball “Remarques sur la conjugaison catalane” de J. Saroihandy, que té un sistema d’investigació amb el qual no estic del tot conforme, m’ha fet reflexionar. Aquest hivern elaboraré un sistema d’allò més precís per a l’estudi de l’idioma català amb el qual puguem iniciar un pla definit de treball sobre el terreny a la primavera.» (Julià i Muné, 2000: 80-81)

Alcover reconeix la proposta de Schädel a l’inici de la *Introducció a l’enquesta de la conjugació catalana*, que Maria Pilar Perea inclou a la seva obra (vol. I: lxi-lxxx), tot i que ell data la proposta el 1906.

Efectivament, aquella eixida dialectològica per terres pirinenques (31 juliol - 13 setembre de 1906), aquest cop en companyia de Schädel, constituïria la primera de la dotzena d’excursions que Mn. Alcover faria pel domini lingüístic català fins al 1928 amb la finalitat d’estudiar-ne les diferents variants de la conjugació catalana. Considerava que era un dels estudis previs imprescindibles per a l’*Obra del Diccionari* i especialment per a la *Gramàtica*, tant des del punt de vista històric com descriptiu. Aquella *Gramàtica catalana* que ell mateix tenia la intenció de publicar però que les tasques del *Diccionari* —prioritàries de totes totes— van anar relegant a segon terme i ja no va ser a temps de fer-li veure la llum ni de trobar un prosseguidor en el camp gramatical. Les intencions són llargues, però la vida és curta i els grans col·laboradors són més aviat escadussers.

Durant aquest llarg període, que supera les dues dècades, Antoni M. Alcover 'escorcollà' 170 localitats del domini lingüístic i prengué nota de la flexió, més o menys completa, de 117 verbs en unes llibretes o quaderns de camp, que posteriorment hom suposa que es passaren en net —'foren escatades' en terminologia alcoveriana. Fins ara se n'han localitzat i editat dotze: deu pertanyents al mateix Alcover i dos de Schädel, provinents de les enquestes del 1906 i que posteriorment foren adquirits per Alcover. Avui els podem conèixer gràcies a l'edició que n'ha fet M. P. Perea (1999a).

Precisament en el decurs de la seva eixida dialectològica a Menorca (16-21 d'agost de 1917) Alcover toparia amb un informant que li havia de facilitar l'existència durant els darrers quinze anys de la seva vida i li'n completaria l'obra magna: el seminarista ciutadellenc de 13 anys, Francesc de Borja Moll. Esdevingut filòleg de primera línia de la mà de Mn. Alcover i de romanistes forans, com ara Schädel i Meyer-Lübke, s'encarregà de fer la primera edició de bona part del material recollit per Alcover relatiu a la flexió verbal en els dialectes catalans. Ho féu en quatre articles —més endavant apareguts com a fascicles— en altres tants volums de l'*Anuari de l'Oficina Romànica de Lingüística i Literatura* (1929-32, vol. II-V), que havia començat a publicar la Biblioteca Balmes de Barcelona el 1928. N'havien promogut la creació en plena Dictadura de Primo de Rivera els prohoms¹ d'aquella institució eclesiàstica, que pretenia continuar l'obra de les *Oficines Lexicogràfiques* de l'IEC tot mantenint-hi les distàncies. El novembre de 1929 s'ampliaria el Comitè directiu d'aquella *Oficina* per donar-hi entrada precisament al jove lingüista menorquí.

2. *Un altre projecte singular i l'obra que se'n deriva.* Atès que l'esmentat AORLL desaparegué el 1936 sense haver-s'hi publicat la darrera part de la "*La flexió verbal en els dialectes catalans*" —amb la mort d'Alcover el 1932 Moll en devia donar per acabada la publicació—, durant els darrers dos terços del s. xx només hem pogut disposar de les dades relatives a 67 verbs (i amb les de 'tenir' de forma incompleta), quan s'havia indicat des d'un principi que s'exposarien sistemàticament les dades referents a setanta-quatre. Restà, doncs, com una publicació interrompuda i, a més, no sempre fàcil de consultar ni d'interpretar: amb transcripcions fonètiques desfasades, amb els indrets d'aparició de les formes poc explícits, malgrat la relació numèrica relativa a les poblacions i, doncs, sense indicacions dialectals clares, dificultat que augmentava amb l'absència absoluta d'informacions cartogràfiques, etc. Consegüentment, havia esdevingut imperatiu posar remei a aquell estroncament i a les dificultats interpretatives amb què havien topat successives generacions d'investigadors. La transcendència de l'obra requeria una reordenació de les dades, una millor sistematització, la seva completió a partir del material inèdit localitzable i, sobretot, facilitar-ne la consulta i la interpretació mitjançant la tecnologia informàtica actual.

A mitjan dècada dels 90, hom proposà la solució des del Departament de Filologia Catalana de la Universitat de Barcelona, comptant amb la disponibilitat de consulta de l'Arxiu Alcover de Palma de Mallorca —propietat aleshores de la família Moll, avui ja traslladat a l'Arxiu del Regne de Mallorca—, i amb la col·laboració de l'Institut d'Estudis Catalans. La persona escollida per fer-se càrrec de la investigació fou Maria Pilar Perea, avalada per la tasca de recerca feta fins aleshores en aquell departament. Arribats a bon port els acords verbals per a desenvolupar el projecte, en constituïren la direcció Joaquim Viaplana, com a responsable departamental de la UB i director de la tesi doctoral de Perea, defensada en aquesta universitat (1999b), i Josep Moran, com a representant de l'IEC, que es faria càrrec de l'edició i del pròleg de l'obra objecte de revisió. A tal efecte se signà un conveni entre la Universitat de Barcelona i l'Institut d'Estudis Catalans el 4 d'octubre de 1995. Aquesta col·laboració culminà el 1999 amb la publicació de la feina feta en una versió doble: en format paper (2 vol.) i en format magnètic. Aquest darrer s'ha vist millorat recentment amb l'aparició d'un nou CD-ROM, editat per la Conselleria d'Educació i Cultura del Govern de les Illes Ba-

1. Impulsaren el projecte, segons consta a AORLL I (1928: 6), «Antoni Griteria, prev; Pere Barnils; Manuel de Montoliu; Josep M. d'Oleza, S. J.; Anfòs Par; Ramon Miquel i Planas; Josep Calveras, S. J.».

leers en ple Any Alcover (2001), que introdueix com a gran novetat la representació cartogràfica de les dades de la flexió verbal dialectal.

L'obra en format paper, referida a l'encapçalament, fou publicada a Barcelona per l'Institut d'Estudis Catalans amb el número VI de la seva Biblioteca de Dialectologia i Sociolingüística el desembre de 1999. La constitueixen dos volums (I: cix, 1373; II: 1374-2437) amb tapa dura i amb un tiratge de 100 exemplars en aquesta primera edició.

3. *L'estructura de l'obra*. El volum I consta de:

— *Pròleg* de Josep Moran (ix-xii)

— *Presentació* de l'autora (xiii-liv), on justifica i explica detalladament els diferents aspectes que ha calgut tenir en compte: la divisió dialectal del català de què va partir Alcover; les localitats enquestades; els verbs estudiats; les característiques dels informants; la metodologia emprada en l'enquesta dialectal; la transcripció fonètica de les dades i l'adaptació que n'ha fet ara a l'Alfabet Fonètic Internacional; l'organització i la sistematització de les dades; la seva compleció tenint en compte la informació complementària inèdita; la seva nova ordenació per a la present edició mitjançant el tractament informàtic amb indicació dels 13 camps previstos a la base de dades (Microsoft Access 97), que pot veure el lector a la taula final d'aquesta ressenya; i la distribució de la informació en l'edició en paper i en suport magnètic (CD-ROM), mitjançant l'esment de l'àrea dialectal, el temps/mode verbal i la numeració de totes les localitats enquestades, prèvia a la informació de cada taula encapçalada per: *a)* classe de conjugació, *b)* forma estàndard en infinitiu, *c)* transcripció fonètica de la forma dialectal obtinguda, i *d)* relació completa de les localitats segons la numeració assignada, de manera que un asterisc situat a la casella pertinent ens indica la presència d'una forma ben especificada en una determinada localitat.

— *Apèndix I*, amb observacions diverses relatives a formes usades per grups d'edat exclusius (infants, joves i vells) amb indicació de la localitat, verb en infinitiu, temps/mode i transcripció fonètica; de la mateixa manera formes no incloses a les taules amb indicació de l'any de l'enquesta (1906, 1919, 1921), així com l'ús dels auxiliars, formes poc usades, dubtoses o literàries i formes modificades segons el context fonètic següent (lv-lix).

— «*Introducció a l'enquesta de la conjugació catalana*» d'Antoni M. Alcover, a tall de justificació del projecte i que constitueix l'edició del manuscrit localitzat per l'autora el juny de 1999 (lxi-lxxx).

— Reproducció del *Preàmbul* a la «Flexió verbal en els dialectes catalans» de Francesc de B. Moll (AORLL II, 1929: 73-80) (lxxxi-lxxxvi).

— *Observacions relatives als verbs*, amb el recull de les observacions que no es pogueren incloure a les taules de flexió verbal d'aquesta segona edició i que Moll feia figurar de tant en tant a l'exposició dels seus quatre fascicles de l'AORLL. S'ordenen alfabèticament: *ajupir* - *valer*. A la versió magnètica s'han de cercar al *Menú d'ajuda* (lxxxvii-cviii).

— Reproducció d'una de les pàgines de l'edició de Moll: 46.—LLEGIR [AORLL IV (1931): 49] (cix), per poder contrastar la disposició del text informatiu de la primera edició amb l'actual.

— *Taules per modes i temps verbals*: infinitiu, participi, gerundi, present d'indicatiu, imperfet d'indicatiu, perfet simple, perfet perifràstic, futur, condicional (1-1373).

El volum II consta de:

— *Taules per modes i temps verbals*: present de subjuntiu, imperfet de subjuntiu, imperatiu (1375-2415).

— *Índex de verbs* (2417-2432), que permet localitzar-los segons els temps verbals previstos i les àrees dialectals proposades per Alcover. També s'hi inclouen les localitats que figuren als quaderns de camp.

— *Índex de localitats* (2433-2437), que indiquen la primera pàgina en què apareixen els verbs conjugats amb els temps i els modes verbals corresponents.

Ens trobem, doncs, davant d'una obra doblement voluminosa, que ha comportat una ingent tasca de recerca arxivística, d'interpretació i transcripció d'informació manuscrita inèdita i de reintèrpretació i retranscripció d'informació publicada, que ha calgut complementar, ordenar i sistematitzar de tal manera que permetés un tractament informàtic. Tot plegat, fet i debatut, per aconseguir l'objectiu bàsic: facilitar la consulta de dades morfològiques verbals dialectals, tant als usuaris no especialistes com als investigadors, aprofitant les eines i els mitjans que la tecnologia actual ha posat al nostre abast. L'autora ha reeixit plenament amb la doble versió —bibliogràfica i informàtica— dels resultats d'una tasca perseverant que li ha ocupat tot un sexenni intersecular (1995-2001) i que ha anat difonent amb els diversos treballs esmentats.

4. *Observacions.* No cal dir que tota obra humana és millorable —i tant de bo que la perfecció ens sigui permanentment inassolible—, tot i que en aquest cas, a part de les poques maltempades dels follets de la redacció, el picatge i la impremta, només caldria indicar algunes imprecisions que poden distreure el lector (òbviament no esmentaré les possibles mancances de l'obra atribuïbles a Alcover —p. e. Olot no és a 86 km de Barcelona (p. lxvi)— o a Moll —referent a la classificació d'alguns sons consonàntics (p. lxxxvi)—, atès que no entra en la comesa d'aquest escrit):

— Entre la relació dels verbs nous que no són presents a l'obra editada per Moll es repeteix *cavar*, però hi manquen *entendre*, *péixer*, *permetre* i *servir* (p. xx-xxi). Aquesta informació, tanmateix, està ben especificada a les p. xxxv-xxxvi.

— El verb *ajupir* es considera de la classe IID a la p. xx, però més endavant es classifica correctament a xxxvi.

— Es diu que *valer* no s'inclou a l'edició de Moll (p. xxvi), no apareix a la llista de les p. xl-xli i a la p. xix figura per error com a *veler*. El fet és que sí que es tracta aquest verb a la primera edició (*AORLL* II (1929): 140-145).

— La conjugació 2A es caracteritza per conservar intacta la *consonant* radical, no la *vocal* radical (p. xli). Tanmateix, s'havia indicat de forma correcta a la p. xx.

— En l'apartat de la transcripció fonètica i pel que fa als sons vocàlics, el terme 'centralitzat' seria més convenient que 'relaxat' (p. xxiii-xxiv). S'hi guanyaria en precisió articulatoriodescriptiva. Si hom indica que un so vocàlic és quasi tan tancat com [i] (p. xxiii), valdria més representar-lo com a [i] amb el diacrític d'obertura i no pas com a [e] amb el diacrític de tancament. Tal com es representa seria preferible referir-s'hi com a "intermedi entre [i] i [e]" o "una mica més tancat que [e]". La vocal mitjana oberta anterior arrodonida (cf. francès 'eu') no té "la mateixa articulació —en grau d'obertura-anterioritat— que la vocal neutra", que és central mitjana, sinó una articulació força més avançada, de manera que el símbol corresponent als exemples citats seria el que s'indica en darrer terme, la classificació del qual és: vocal mitjana central arrodonida (l'error de fet prové de Moll, cf. p. lxxxv). Observi's, però, que la descripció articulatòria del so antepenúltim i últim de la relació vocàlica de símbols és la mateixa (p. xxiv).

Quant als sons consonàntics, [v] és 'sonor' i no pas 'sord' (p. xxiv). D'altra banda és una llàstima que no s'hagi aplicat als sons laterals el grau de precisió amb què es tracten els nasals, ja que majoritàriament l'articulació de /l/ en català és 'lateral alveolar *velaritzada* sonora'. L'omissió del terme 'velaritzat' relatiu a una segona articulació clau en català repercuteix negativament en la descripció articulatòria dels consonants catalans.

Amb tot, aquestes imprecisions —fàcilment reparables pel lector atent— no desmereixen en absolut el mèrit global d'aquesta magna obra, sens dubte ben editada per l'IEC i que segurament marcarà una fita en la manera de treballar-publicar en els decennis successius que ens esperen.

5. *Culminació d'una obra trifàsica i nou punt de partida.* Ara, doncs, el tàndem Alcover-Moll es veuria fermament reforçat, pel fet que els estudiosos de la llengua amb aquest nou tractament de les dades recollides ja podem disposar d'un treball revisat, ordenat, sistematitzat, completat amb

les dades disponibles, de més fàcil interpretació i especialment assequible i consultable amb els mitjans actuals, gràcies a la bona feina d'una —qui li ho havia de dir a Mn. Alcover?— gran senyora 'hiperescatadora'. Ho tenim servit a la carta: a) *en format paper*: en dos volums tipus diccionari/enciclopèdia de consulta, només cal abaixar-los del prestatge; b) *en format magnètic*: CD-ROM, que ens permet de disposar dels diversos paradigmes verbals de cadascun dels verbs proposats i a cadascuna de les localitats investigades pertanyents a les sis àrees dialectals establertes, tan sols amb uns determinats 'clics de ratolí'; c) *amb representació cartogràfica*, que hauria fet les delícies de Gilliéron i dels seus deixebles directes i indirectes.

Tanmateix, com reconeix la pròpia autora, aquests procediments informàtics no són només un punt d'arribada sinó també de partida, en tant que suggereix tres possibles vies de continuïtat en el camp de recerca que ens ocupa:

— Desenvolupament d'estudis monogràfics sincrònics basats en la metodologia emprada per als treballs de variació.

— Elaboració de mapes interpretatius a partir de l'anàlisi quantitativa o estadística o d'un tractament dialectomètric.

— Desenvolupament d'estudis diacrònics comparatius si es disposa de dades obtingudes mitjançant enquestes de tipologia similar, la qual cosa permetria també efectuar estudis sincrònics de morfologia verbal.

No cal dir que uns treballs d'aquesta mena, amb la tecnologia informàtica al nostre abast, permeïrien completar la cadena amb l'anella que ens hi manca: l'enregistrament fonètic corresponent a cadascun dels centenars de milers de registres obtinguts de la parla dels informants. Cada registre sonor podria analitzar-se minuciosament i derivar cap a altres estudis sense moure'ns —si és desitjable o no, és discutible— del terminal informàtic, sempre que tinguem a l'abast els programes adequats i la capacitat de maquinari necessària, així com la bona traça imprescindible per a tot usuari-investigador.

En aquests primers anys del nou segle, doncs, farcits de centenars relacionats amb el conreu del català, valguin aquestes ratlles per homenatjar l'"apòstol" de la llengua en el seu aniversari (2001: *Any Alcover*) junt amb el seu fidel col·laborador i coautor, Francesc de B. Moll. Precisament aquesta coautoritat que fins fa poc relacionàvem, entre altres obres, amb la 'flexió verbal en els dialectes catalans' s'ha vist ampliada, amb tot mereixement, fins a tal punt que d'ara endavant podríem referir-nos-hi com a l'obra d'ALCOVER-MOLL-PEREA (1906-2001). Vegem la taula següent en què s'interrelaciona la tasca de cadascun i l'autoria compartida en el camp de la variació morfològica verbal dialectal.

L'AUTORIA COMPARTIDA (1906-2001)

<i>La flexió verbal en els dialectes catalans</i>	<i>Alcover</i>	<i>Moll</i>	<i>Perea</i>
Temporització	1906-1928	1929-1932	1995- 1999 / 2001 <i>Any Alcover</i>
Mentor-promotor	Schädel (Universitat de Halle, Alemanya)	Alcover	Viaplana/Moran (UB/IEC) Govern de les Illes Balears
OBJECTIU	Recull de morfologia verbal dialectal per a l'elaboració del <i>diccionari</i> i la <i>gramàtica</i> de la llengua catalana d'ençà de la difusió de la <i>Lletra de Convit</i> (1901)	Publicació d'estudis de lingüística catalana com a secretari i coredactor del <i>Diccionari català-valencià-balear</i> (1926-62)	Ordenar i completar el material publicat i inèdit relatiu a la flexió verbal d'Alcover i Moll per facilitar-ne la interpretació i l'ús conseguint amb els mitjans d'avui

L'AUTORIA COMPARTIDA (1906-2001) (*Continuació*)

<i>La flexió verbal en els dialectes catalans</i>		<i>Alcover</i>	<i>Moll</i>	<i>Perea</i>
LLEGAT		a) Cròniques del <i>Bolletí del Diccionari de la Llengua Catalana</i> (Palma de Mallorca, 1901-1926) b) Quaderns de camp manuscrits, dels quals se n'han localitzat i editat 12 (vid. Perea, 1999a): 10 d'Alcover i 2 de Schädel, adquirits posteriorment per Alcover c) Justificació del projecte: "Introducció a l'enquesta de la morfologia verbal del català d'a-cord amb la variació dialectal" Contingut metodològic: — Nom dels informants enquestats — Informació sobre les localitats — Data exacta de l'enquesta	a) Primera interpretació, organització i sistematització del material alcove-rià publicat en 4 articles (o fascicles) a l'AORLL: «La flexió verbal en els dialectes catalans» (1929-32: II-V, 368 p.) b) Publicació incompleta dels materials. Se'n pot deduir que hi faltava la 5a part	Recerca i difusió des de l'Arxiu Alcover (Moll i Marquès, Palma de Mallorca): — 1999 a (edició dels 12 quaderns; Curial/PAM) — 1999 b (tesi doctoral, UB) — 1999c (ordenació i compleció de <i>La flexió verbal</i> d'A-M, amb inclusió de la "Introducció" d'Alcover, en paper i suport magnètic: IEC, 2 vol.) — 2001 (<i>Les dades i els mapes</i>: Govern de les I. B., CD-ROM)
ESTRUCTURA DEL PROJECTE	QUÈ?	Establir els paradigmes de la morfologia verbal del català d'a-cord amb la variació dialectal Compendi verbal: <i>117 verbs</i>	Publicar el material recollit al més sistemàticament possible. Se'n fa una selecció, però la publicació resta incompleta <i>67 verbs</i> (‘tenir’ hi és incomplet)	Ordenar-lo amb més precisió, completar-lo i informatitzar-lo <i>117 verbs</i> (470.255 registres): a) Els publicats a l'AORLL b) Temps verbals que no hi figuren en remetre al model de <i>cantar</i> c) Els de conjugació especial no inclosos (9) d) Nous verbs dels quaderns e) Els obtinguts en 21 localitats no inclosos a l'AORLL
	QUI?	a) Amb enquestadors-lingüistes: Schädel (1906) i Moll, Benejam i Sastre (1921) b) Amb informants poc cultes (900): especialment joves (6/10-14/19) amb estudis primaris, no acastellanats i de tarannà viu i espontani nascuts a la localitat i amb ascendents autòctons. Sovint amb alguns adults de mitjana edat i grans (225); 875 homes i 125 dones	Amb la Biblioteca Balmes (1923) i l'AORLL (1928), continuadors en l'àrea lingüística de l'obra de les Oficines Lexicogràfiques de l'IEC. Impulsaren el projecte: Griera, Barnils, Montoliu, Calveras, Miquel i Planas, Par i Oleza	— Amb Curial/PAM (Josep Massot, com a editor i prologuista, 1999a) — Amb la Universitat de Barcelona (Joaquim Viaplana, com a responsable departamental, codirector del projecte i director de la tesi, 1999b) — Amb l'IEC (Josep Moran, com a codirector, editor i prologuista, 1999c) — Amb la Conselleria d'Educació i Cultura del Govern de les Illes Balears (per al CD-ROM, 2001)
	QUAN?	1906 (31-7 ->13-9, amb Schädel) 1909, 1910, 1913, 1914, 1916, 1918, 1920, 1921, 1923, 1928	En el decurs de 4 anys i en altres tants articles: 1929, 1930, 1931, 1932	Un sexenni a les acaballes del s. xx: 1995-1999/2001

L'AUTORIA COMPARTIDA (1906-2001) (*Continuació*)

<i>La flexió verbal en els dialectes catalans</i>		<i>Alcover</i>	<i>Moll</i>	<i>Perea</i>
ESTRUCTURA DEL PROJECTE	ON?	170 localitats en 6 àrees dialectals: Pirinenc oriental Oriental Occidental Valencià Baleàric (mallorquí, menorquí, eivissenc-formenterenc) Alguerès	149 localitats: Pirinenc oriental: 25 Oriental: 37 Occidental: 33 Valencià: 23 Baleàric (mallorquí (14), menorquí (9), eivissenc-formenterenc (7)): 30 Alguerès: 1	170 localitats (149+21 aparegudes als quaderns de camp) (cf. la representació cartogràfica en el CD-ROM, 2001)
	COM?	a) Excursions dialectològiques (12) i enquestes generalment <i>in situ</i> a les 170 localitats b) Conjugació verbal per temps simples: Formes impersonals: <i>infinitiu, gerundi i participi</i> Formes personals: <i>present ind., imperfet ind., perfet simple, perfet perifràstic, futur, condicional, present subj., imperfet subj. i imperatiu</i> Classificació segons Moll (1929): 1a: cantar (1/16) 2a A: <i>batre-valer</i> (12/14) (consonant radical intacta) 2a B: <i>beure-treure</i> (13/16) (consonant radical canvia a [u]) 2a C: <i>defendre-rompre</i> (6/10) (doble consonant radical) 2a D: <i>conèixer-ajupir</i> (6/9) (consonant radical [sk]) 3a: <i>bullir-sortir</i> (18/31) E(specials): <i>anar-voler</i> (11(12)/21) 67 (68): 1a publicació / 117: Estudi originari c) Dades contingudes en llibres o quaderns de camp	1a EDICIÓ Ordena les formes verbals per conjugacions i temps i presenta diverses variants morfològiques seguides de la forma fonètica (en transcripció parcial) i de la numeració de les localitats corresponents: 67 verbs complets / 149 localitats (paper: 4 fascicles) Fasc. I (AORLL II, 1929: 73-184) (20 verbs): 112 pàgines <i>cantar</i> (1a) – <i>jaure</i> (2a B) Fasc. II (AORLL III, 1930: 73-168) (18 v.): 96 p. <i>moure</i> (2aB) – <i>ajupir</i> (2a D) Fasc. III (AORLL IV, 1931: 9-104) (18 v.): 96 p. <i>bullir</i> (3a) – <i>sortir</i> (3a) Fasc. IV (AORLL V, 1932: 9-72) (11 v. complets): 64 p. <i>sortir</i> (3a) – <i>tenir</i> (E) (incomplet)	2a EDICIÓ Reordenada, completada i altament assequible i interpretable: 117 verbs / 170 localitats (paper: 2 vol. / magnètic: 1 CD) En format paper la nova disposició de dades en forma de taula en facilita enormement la consulta, facilitat que augmenta amb el suport magnètic i culmina amb les possibilitats cartogràfiques del CD (<i>vid.</i> Perea 2001). En concret la informatització permet precisar els següents camps d'una base de dades (Microsoft Access 97): 1. Identificador verbal 2. Nom de la localitat 3. Número de la localitat 4. Temps verbal 5. Persona 6. Variant morfològica 7. Transcripció fonètica 8. Any de l'enquesta 9. Edició (AORLL / Quaderns) 10. Verb en infinitiu 11. Forma estàndard 12. Conjugació 13. Observacions (CD: menú d'ajuda)
	TRANSCRIPCIONS	Dades transrites fonèticament amb precisió al·lofònica, especialment en les desinències vocàliques	A la introducció (1929: vii) es presenten els símbols fonètics emprats (v. DCVB I, 1930: xxii) segons la simbologia habitual de la romanística	En les dues versions (paper/CD) la simbologia fonètica s'adapta a l'AFI i es presenten tots els registres transcrits nítidament, malgrat l'absència de dades sonores

L' AUTORIA COMPARTIDA (1906-2001) (*Continuació*)

<i>La flexió verbal en els dialectes catalans</i>		<i>Alcover</i>	<i>Moll</i>	<i>Perea</i>
ESTRUCTURA DEL PROJECTE	PER A QUÈ/ QUI?	Contribuir a l' <i>Obra del Diccionari</i> (i de la <i>Gramàtica/morfologia històrica</i>) posant a disposició dels seus nombrosos col·laboradors informació al més exhaustiva possible sobre flexió verbal tenint en compte tots els dialectes	Difondre entre els filòlegs i els col·laboradors de l' <i>Obra del Diccionari</i> material morfològic verbal inèdit i absolutament inassequible fins llavors	Posar a l'abast dels estudiosos (dialectòlegs, gramàtics, fonòlegs i fonetistes, historiadors...) material morfològic verbal més complet i consultable via bibliogràfica i informàtica al cap d'un segle d'iniciar-se el projecte: ANY ALCOVER

BIBLIOGRAFIA

- Alcover 1902 ALCOVER, Antoni M. (1902 [1901]): *Lletra de Convit que a tots els amichs d'aquesta llengua envia Mossen Antoni Mª Alcover, Pre, Vicari General de Mallorca*. Barcelona: Estampa "La Catalana" de J. Puigventós.
- AORLL II-V *Anuari de l'Oficina Romànica de Lingüística i Literatura* (1929-1932): Vol. II-V (fasc. I-IV). Barcelona: Balmes.
- DCVB I ALCOVER, Antoni M. / MOLL, Francesc de B. (1930): *Diccionari català-valencià-balear* (vol. I). Palma de Mallorca: Impremta d'Antoni M. Alcover.
- Julià i Muné 2000 JULIÀ I MUNÉ, Joan (2000): *L'inici de la lingüística catalana. Bernhard Schädel, Mn. Antoni M. Alcover i l'Institut d'Estudis Catalans. Una aproximació epistolar, 1904-1925*. Barcelona: Curial Edicions Catalanes; PAM.
- Perea 1999a PEREA, Maria Pilar (1999a): *Complements a La flexió verbal en els dialectes catalans. Dotze quaderns de camp d'Antoni M. Alcover*. Barcelona: Curial Edicions Catalanes; (Textos i Estudis de Cultura Catalana 74) PAM.
- Perea 1999b PEREA, Maria Pilar (1999b): *Estructura i variació en el verb català de començaments de segle: la flexió verbal en els dialectes catalans (Alcover-Moll)*. Universitat de Barcelona (tesi doctoral).
- Perea 2001 PEREA, Maria Pilar (2001): «*La flexió verbal en els dialectes catalans*» d'A. M. Alcover i F. de B. Moll. *Les dades i els mapes*». Palma de Mallorca: Conselleria d'Educació i Cultura, Govern de les Illes Balears (CD-ROM).